

תלמודו בידו

דף ה עמוד א

[א] בחוץ לארץ שעושים שני ימים טובים, מתי מתחילים להזכיר את הגשמים ?

[ב] מתי קרה שהיורה והמלקוש ירדו שניהם בחודש ניסן ?

[ג] עד מתי שואלים על הגשמים בתפילת ותן טל ומטר לברכה ?

[ד] מהי כוונת הפסוק "בקרוב קדוש ולא אבוא בעיר" ?

[א] רב: מתחילים במוסף של שמיני עצרת.
ואין מזכירים במנחה [שמא עדיין יום שביעי של סוכות הוא], בערבית ובשחרית.
וחוזרים ומזכירים במוסף של יום תשיעי של סוכות.

שמואל: מתחילים במוסף של שמיני עצרת, ומזכירים אף במנחה.
ואין מזכירים בערבית ובשחרית, אך חוזר ומזכיר במוסף של יום תשיעי.
רבא: מתחילים במוסף של שמיני עצרת ואין פוסקים [וכן חזר רב להורות, וכן הלכה].

[ב] בימי הנביא יואל.
שהיה רעב גדול מחמת מכת ארבה, ובשנה שהסתיים הרעב, עבר חודש אדר מבלי שירדו גשמים כלל.
ובא' ניסן ירד גשם ראשון [יורה], ואמר להם הנביא לזרוע את הזרעים האחרונים.
ונעשה נס ונתגלתה תבואה חבויה בכתלים, שיהיה להם מה לאכול בינתיים.
ובה' ניסן ירד גשם שני, והתבואה גדלה מהר עד שהקריבו את קרבן העומר בזמנו.

[ג] ר' מאיר: עד סוף ניסן, שבכל חודש ניסן עדיין הגשמים הם סימן ברכה.
ר' יהודה: עד סוף פסח [לר' זירא, התנא בברייתא סובר בדעתו שעד סוף יום טוב ראשון].

[ד] אמר הקב"ה לא אבוא בירושלים של מעלה עד שאשרה שכינתי בירושלים של מטה.
- מקור לירושלים של מעלה, שנאמר "ירושלים הבנויה כעיר שחוכרה לה יחדו".